

SCHWARZ

Kodeks ponašanja poduzeća Grupe Schwarz

za poslovne partnere

Kodeks ponašanja za poslovne partnere

Preambula

Poduzeća Grupe Schwarz sa svojim maloprodajnim lancima Kaufland i Lidl, svojom tvrtkom specijaliziranom za zaštitu okoliša PreZero te društvima Schwarz Produktion, Schwarz Dienstleistungen, Schwarz IT, Schwarz Digital i drugim društvima pridaju veliku važnost socijalnoj i ekološkoj održivosti. Svjesna su svoje odgovornosti u cijelom opskrbnom lancu, a posebno odgovornosti za poštovanje ljudskih prava, socijalnih i ekoloških standarda.

Ovaj Kodeks ponašanja za poslovne partnere opisuje osnovna načela suradnje s poslovnim partnerima te očekivanja vezana za ljudska prava i zaštitu okoliša koja sektori Grupe Schwarz imaju od svojih poslovnih partnera.

Navedena načela predstavljaju minimalne standarde za naše poslovne odnose. Kodeks ponašanja temelji se na međunarodnim osnovnim smjernicama i načelima navedenim u nastavku:

- Međunarodna povelja o ljudskim pravima
- Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima
- Konvencija UN-a o pravima djeteta
- Konvencija UN-a o pravima žena
- Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća
- Deklaracija Međunarodne organizacije rada (MOR) o temeljnim načelima i pravima pri radu
- Pariški sporazum o klimatskim promjenama
- Minamatska konvencija
- Stockholmska konvencija
- Baselska konvencija
- Deset načela inicijative UN Global Compact (UNGC).

Nacionalni i ostali mjerodavni zakoni i propisi koji vrijede u državama u kojima se poslovna djelatnost obavlja i načela navedena u ovom Kodeksu ponašanja moraju se ispuniti. Od svih važećih propisa uvijek je mjerodavan onaj koji je najprikladniji za ostvarenje zaštitne svrhe.

U nastavku su opisani standardi koji proizlaze iz načela. Njihovu provedbu i praćenje treba osigurati odgovarajućim internim postupkom.

Zabranjeno je davanje i primanje mita te ostali oblici korupcije. Osim toga, poslovni partner će se pridržavati svih poslovnih standarda primjenjivih za njegovu industriju.

1. Rad

1.1. Zabrana diskriminacije

Poslovni partner mora osigurati ravnopravnost i jednake mogućnosti za svoje zaposlenike te se suzdržati od bilo kakvog oblika diskriminacije. Pritom treba uzeti u obzir cjelokupni radni odnos, a prije svega zapošljavanje, obrazovanje, usavršavanje, plaću, promaknuća, otkaz, mirovinu i disciplinske mjere. Nitko ne smije zbog svoje dobi, invaliditeta, etničkog podrijetla, bračnog statusa, spola, boje kože, članstva u organizacijama zaposlenika, nacionalnosti, političkih uvjerenja, vjeroispovijesti ili uvjerenja, spolne orijentacije, trudnoće, socijalnog podrijetla, drugih osobnih značajki ili drugih objektivno neopravdanih okolnosti biti diskriminiran i zakinut. Osim toga, poslovni partner dužan je spriječiti svaki oblik diskriminacije i aktivno djelovati protiv nje.

1.2. Pošteno postupanje

Poslovni partner dužan je pobrinuti se za to da nitko ne bude izložen grubom ili nehumanom postupanju na radnom mjestu. U to se prije svega ubrajaju spolno uznemiravanje, tjelesno kažnjavanje, psihička i tjelesna prisila, uvrede i vrijeđanje zaposlenika. Zaposlenicima se ne smije ni prijetiti takvim ponašanjem.

1.3. Prisilni rad i moderno ropstvo

Poslovni partner se neće koristiti prisilnim radom. Prisilni rad uključuje svaki rad ili pružanje usluga koji se zahtijevaju od osobe uz prijetnju kaznom i za koje se osobe nisu dobrovoljno javile.

Poslovni partner dužan je pridržavati se zabrane modernog ropstva i svih drugih praksi sličnih ropstvu. To također uključuje fizičko ropstvo ili druge oblike iskazivanja moći odnosno ugnjetavanje na radnom mjestu, kao što je ekstremno gospodarsko ili seksualno iskorištavanje ili ponižavanje.

Nadalje, poslovni partner poštivat će pravo svojih zaposlenika na davanje otkaza.

1.4. Rad djece i zaštita maloljetnika

Zabranjen je svaki oblik rada djece.

Moraju se zadovoljavati nacionalni propisi i međunarodni standardi za zaštitu maloljetnika. Najniža dob za zapošljavanje ne smije biti manja od dobi u kojoj se završava zakonski obvezno školovanje. Zaposlenici ni u kojem slučaju ne smiju biti mlađi od 15 godina (odnosno 14 godina ako to dopušta nacionalno zakonodavstvo prema Konvenciji ILO-a br. 138). Osim toga, mladi do 18. godine ne smiju obavljati noćni rad.

1.5. Plaće i radno vrijeme

Poslovni partner pridržavat će se svih primjenjivih zakona, propisa i standarda industrije o plaćama i radnom vremenu. Iznosi plaća i ostalih novčanih isplata ne smiju biti niži od iznosa propisanih zakonskim propisima i standardima lokalne proizvodne industrije. Moraju se jasno definirati i isplaćivati redovito i u cijelosti. Cilj je isplaćivanje plaća i ostalih novčanih isplata koje pokrivaju životne troškove u slučaju da zakonski propisane minimalne plaće nisu dostatne za to. Odbitci za plaće u naravi dopušteni su samo do određene mjere i u iznosu proporcionalnom vrijednosti plaće u naravi. Poslovni partner plaća zakonski propisana socijalna davanja i davanja na koje zaposlenici imaju pravo prema nacionalnom zakonodavstvu (npr. davanja za osiguranje, dodatci za prekovremeni rad i plaćeni godišnji odmor).

Osim toga, zaposlenike treba redovito i u razumljivom obliku obavještavati o strukturi naknade. Obveze propisane radnim odnosom moraju se zabilježiti u pisanom obliku i uručiti zaposleniku u obliku ugovora o radu. Poslovni partner uobičajeno ne zadržava novčana sredstva za zaduživanje radne opreme.

Zaposlenici ne rade dulje od zakonom dopuštenog radnog vremena i koriste se zakonom propisanim stankama za odmor. Zadovoljavaju se zakonski propisi o neradnim danima. Nadalje, od zaposlenika se ne smije zahtijevati da redovito rade više od 48 sati tjedno, a s prekovremenim satima više od 60 sati tjedno. Za prekovremeni rad se prema nacionalnom zakonodavstvu mora zasebno isplatiti naknada ili ga se mora nadoknaditi slobodnim vremenom. Svaki zaposlenik ima pravo na najmanje jedan slobodan dan nakon šest uzastopnih radnih dana.

1.6. Sloboda udruživanja i kolektivno pregovaranje

Poslovni partner osigurava pravo na slobodu udruživanja i kolektivno pregovaranje. Zaposlenici imaju pravo na okupljanje prema primjenjivim zakonima, pravo na osnivanje sindikata i predstavništva zaposlenika i pravo na pridruživanje sindikatima i predstavništvima zaposlenika. Nadalje, zaposlenici imaju pravo na kolektivne pregovore i zakonom predviđena prava na štrajk radi rješavanja pitanja vezanih za radna mjesta i plaće.

Zbog zahtijevanja tih prava ni u kojem se slučaju ne smiju primjenjivati kaznene mjere.

1.7. Sigurnost i zdravlje

Poslovni partner dužan je osigurati sigurno radno okruženje, pridržavanje primjenjivih sigurnosnih standarda, postojanje dostatnih zaštitnih mjera i mjera za sprječavanje prekomjernog psihičkog i fizičkog umora. Radna mjesta i radni objekti moraju biti u skladu s primjenjivim zakonima i propisima. Svaka povreda temeljnih ljudskih prava na radnom mjestu i u radnim objektima je zabranjena. Osim toga, nužno je pridržavati se prije svega zahtjeva za zaštitu od požara i hitnu medicinsku skrb.

Osobito mladi do 18. godine ne bi trebali biti izloženi opasnim, nesigurnim ili nezdravim okolnostima koje ugrožavaju njihovo zdravlje i razvoj. Zaposlenici moraju imati odgovarajuće kvalifikacije potrebne za obavljanje traženog posla i redovito se osposobljavati za zdravlje i sigurnost na radnom mjestu. Nadalje, na radnim mjestima mora biti osigurana dostatna razina čistoće. Ako poslovni partner pruža zaposlenicima smještaj, za smještaj također vrijede isti zahtjevi.

Potrebno je odrediti predstavnika za zdravlje i sigurnost zaposlenika koji će biti odgovoran za uvođenje zdravstvenih i sigurnosnih standarda i pridržavanje tih standarda na radnom mjestu.

1.8. Disciplinske mjere

Disciplinske mjere moraju se izvršavati u okviru nacionalnog zakonodavstva i međunarodno priznatih ljudskih prava. Ne smiju se izvršavati neprimjerene disciplinske mjere kao što su uskraćivanje plaće i socijalnih doprinosa ili zadržavanje dokumenata (npr. osobnih isprava) i zabrana napuštanja radnog mjesta.

Poslovni partner osigurat će prikladne mjere kontrole i obuke pri angažiranju privatnih snaga sigurnosti, a posebno za sprječavanje mučenja, okrutnih, nehumanih ili ponižavajućih postupanja, povreda tijela i života te narušavanja slobode udruživanja i slobode sindikalnog udruživanja.

1.9. Prava na zemljište

Poslovni partner dužan je poštovati prevladavajuća prava na zemljište, osobito pri kupnji ili izgradnji, i suzdržati se od bilo kakvog nezakonitog prisilnog iseljenja i oduzimanja zemljišta, šuma i voda, čija primjena osigurava egzistenciju jedne ili više osoba.

2. Okoliš

2.1. Zakoni o zaštiti okoliša

Poslovni partner mora se pridržavati primjenjivih zakona i propisa o zaštiti okoliša te zabrana iz gore navedenih konvencija o zaštiti okoliša vezanih za živu, postojane organske onečišćujuće tvari i opasni otpad.

Rad poslovnog partnera mora ispunjavati zahtjeve zakonodavstva o otpadu, zaštite od emisija i zaštite voda. Poslovni partner mora ispunjavati sve propise povezane s opasnim tvarima. To se posebno odnosi na skladištenje opasnih tvari, postupanje s opasnim tvarima i njihovo zbrinjavanje. Zaposlenici moraju proći obuku o postupanju s opasnim materijalima i tvarima.

2.2. Resursi i utjecaji na okoliš

Poslovni partner neće uzrokovati štetne promjene tla, onečišćenje voda, onečišćenje zraka, štetnu emisiju buke ili prekomjernu potrošnju vode, čime bi se značajno mogle narušiti prirodne podloge za očuvanje i proizvodnju hrane, uskratiti pristup sigurnoj vodi za piće, otežati pristup sanitarnim čvorovima ili narušiti zdravlje jedne ili više osoba.

Daljnji utjecaji na okoliš moraju se izbjeći ili barem smanjiti, ako je to moguće postići prikladnim sredstvima. Zaštita okoliša i klime te promicanje bioraznolikosti trajni je zadatak koji se može ispuniti samo stalnim poboljšanjem razine zaštite trajnim smanjenjem potrošnje resursa i količine nastalog otpada. Poslovni partner za to u okviru svoje poslovne djelatnosti poduzima prikladne napore.

3. Pridržavanje

3.1. Provedba u cijelom opskrbnom lancu

Poslovni partner jamči da će poštovati odredbe ovog Kodeksa ponašanja na odgovarajući način u cijelom opskrbnom lancu i da će ih provoditi prema vlastitim ugovornim partnerima s pomoću odgovarajućih ugovornih odredbi.

3.2. Sustav za prijavljivanje

Poslovni partner uredit će interni sustav za prijavljivanje povreda standarda navedenih u ovom Kodeksu ponašanja; zaposlenici koji izvrše prijave ne smiju se zbog toga podvrći disciplinarnim mjerama ni zakidati.

3.3. Pomoć

U slučaju da je povreda Kodeksa ponašanja u vlastitom poslovnom području ili opskrbnom lancu poslovnog partnera već nastupila ili se ona da naslutiti, poslovni partner se obvezuje da će

1. odmah učiniti sve što je moguće kako bi se ta povreda što prije zaustavila, spriječila ili kako bi se u najmanju ruku smanjio razmjer povrede
2. na zahtjev poduzeća Grupe Schwarz primijeniti koncept za zaustavljanje ili minimiziranje povrede koji su poduzeća grupe izradila
3. na zahtjev poduzeća Grupe Schwarz zajedno s grupom razraditi i primijeniti plan za zaustavljanje, sprječavanje ili minimiziranje povrede.

3.4. Revizije

Poduzeća Grupe Schwarz imaju pravo provjeravati pridržavanje ovog Kodeksa ponašanja na temelju rizika i u odgovarajućem opsegu. U tu svrhu poslovni je partner na zahtjev poduzeća Grupe Schwarz dužan staviti na raspolaganje sve potrebne informacije i podatke te poduzećima Grupe Schwarz nakon odgovarajuće prethodne najave omogućiti provođenje inspekcije na licu mjesta u prostorijama poslovnog partnera. Poduzeća Grupe Schwarz za izvršavanje ove provjere mogu ovlastiti i treću stranu koja se obvezala na povjerljivost. Poslovni partner dužan je pridržavati se odredbi o zaštiti podataka i čuvati poslovne tajne. Prava na provjeru iz drugih odredbi ostaju nepromijenjena. Poslovni partner na zahtjev od podizvoditelja zaposlenih za pružanje usluga traži ustupanje odgovarajućih prava na provjeru u korist poduzeća Grupe Schwarz.

3.5. Raskid

Povreda obveza navedenih u ovom Kodeksu ponašanja prije svega daje pravo poduzećima Grupe Schwarz da poslovnom partneru postave odgovarajući rok za otklanjanje povrede te da u slučaju isteka roka bez otklanjanja povrede odustanu od ugovora odnosno raskinu ugovor. Postavljanje roka nije potrebno ako je riječ o ozbiljnoj povredi. U slučaju odustajanja odnosno raskida poduzeća Grupe Schwarz nisu dužna nadoknaditi poslovnom partneru bilo kakvu štetu nastalu odustajanjem odnosno raskidom.